

Modul 4: Mundtlig fremlæggelse

Mange elever ved ikke, hvad de bliver bedømt på i skolen. Når man ikke kender eller forstår, hvilke kvalitetskriterier man skal leve op til, kan det nemt afføde stress og præstationsangst. Derfor er det vigtigt, at kvalitetskriterierne ekspliciteres og formes i et sprog, som eleverne kan identificere sig med. Kvalitetskriterier bliver således et konkret værktøj, som eleverne kan bruge til at forholde sig kritisk dels til egne produkter dels i responsgivning til kammeraters produkter. Endelig betyder synliggørelsen af kvalitetskriterierne, at karakterer ikke bliver vilkårlige tal, der hæftes på en præstation, men tal, der er forankrede i de kvalitetskriterier, der er opstillet i klassen – i dette modul for det gode mundtlige oplæg. Samtidig giver det et meget konkret udgangspunkt for samtale mellem lærer og elev om styrker og vækstpunkter og dermed mulighed for en målrettet vejledning.

Man kan principielt arbejde med kvalitetskriterier på to måder. Enten kan læreren lancere et sæt kriterier, som eleverne arbejder ud fra, eller også kan eleverne inddrages i at opstille kriterierne. Vi anbefaler den sidste model. Fordelen ved at inddrage eleverne i processen er, at de øger deres bevidsthed om faglig kvalitet og udvikler deres ”sprog om sprog”, dvs bliver i stand til at kunne beskrive og vurdere sprog.

Når eleverne i grupper diskuterer kriterier for det gode mundtlige oplæg, skal gruppearbejdet samtidig bruges til at bevidstgøre dem om betydningen af at skabe plads til sig selv og andre i samtalen, dvs afdække, hvilken rolle den enkelte har i gruppearbejdet : taler nogen for lidt eller slet ikke, andre for meget... Alle skal have del i undervisningen, og skal der skabes en demokratisk klasserumskultur, skal alle komme til orde. Formålet med modul 4 er derfor

- At udvikle bevidsthed om kvalitet i mundtlig formidling
- At udvikle sprog om sprog
- At udvikle fagligt arbejdsfælleskab
- At få kontrol over og styring af egen læringsproces
- At udvikle bevidsthed om sin rolle i undervisningen
-

Materiale til modulet:

En æske tændstikker

Projektor + internetsadgang

Et videoklip fra en tale.

Video fra Youtube om nervøsitet ved at holde oplæg/tale af Annette Bjerre Ryhede fra

ARTIKULATION: <http://www.youtube.com/watch?v=BdJ6goru5k4>

Efter talen går eleverne igen i grupper og evaluerer talen ud fra de opstillede kvalitetskriterier. Man kan evt. bruge modellen: hvad kan taleren roses for – hvad kunne taleren gøre bedre?

Eleverne får således træning i konkret at anvende kriterierne, inden de skal bruge dem i forhold til deres egne oplæg i modulet efter.

Da eleverne på dette tidspunkt naturligvis har begrænset fagligt overblik, viser erfaringen, at de ved at bruge kriterierne opdager, at listen er mangelfuld og/eller at deres kriterier er for abstrakte og dermed ikke brugbare.

Denne del af timen afrundes derfor med, at klassen vender tilbage til listen med kriterier og reviderer den.

Herefter evalueres tændstiksøvelsen fra gruppearbejdet i starten af modulet, hvor den enkelte elev skriftligt reflekterer over, hvad det betød for ham/hende og for gruppearbejdet, at der var "taletvang" og "talebegrænsninger" for gruppens medlemmer.

Fælles erfaringsopsamling om betydningen - for undervisningen og undervisningsmiljøet – af, den enkelte deltager aktivt eller ej.

Som optalt til det følgende modul ser klassen en 4 minutter lang video på Youtube om nervøsitet ved at holde oplæg/tale af Annette Bjerre Ryhede fra ARTIKULATION:

<http://www.youtube.com/watch?v=BdJ6goru5k4>

Et eksempel på en klasses reviderede kvalitetskriterier for det gode mundtlige oplæg

1.n's kvalitetskriterier for det gode mundtlige oplæg

24. august 2011

Indhold:

- Klart fokus/synspunkt/budskab
- Begrunde/argumentere for synspunktet
- Spændende og relevant for modtagergruppen
- Klar struktur/rød tråd
- Have styr på sit stof og være velforberedt (ikke læse op)

Sprog:

- Indrette sit sprog på modtagergruppen og bruge eksempler fra modtagernes verden
- Tale højt, tydeligt og roligt
- Tale kort og præcist

Fremtræden:

- Have øjenkontakt med publikum
- Bruge kropssprog og variere stemmeføring
- Engagement

